

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 4146/14

לפני: כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
מיום 29.4.2014 בתפ"ח 49657-11-12 שניתן על ידי כב'
השופט הבכיר ב' אזולאי והשופטים נ' זלצ'ובר ו-י' רז-לוי

תאריך הישיבה: ח' בתמוז התשע"ה (25.06.2015)

בשם המערער: עו"ד ירון דוד

בשם המשיב: עו"ד חיים שוייצר

בשם שירות המבחן
למבוגרים: גב' ברכה וייס

פסק-דין

השופטת ד' ברק-ארז:

1. מה צריך להיות עונשו של אדם שהורשע בכיצוע עבירות מין בשלוש קטינות, שתיים מהן קרובות משפחה והאחרת חברתה של אחת מבנותיו? שאלה זו עומדת במרכז הערעור שבפנינו.

2. נגד המערער הוגש כתב אישום לבית המשפט המחוזי בבאר-שבע (תפ"ח 49657-11-12, השופט הבכיר ב' אזולאי והשופטים נ' זלוצ'ובר ו-י' דז-לוי). כתב האישום ייחס לו ביצוע של עבירות מין בשלוש קטינות, ששתיים מהן היו בנות פחות מארבע עשרה בעת ביצוע המעשים, וזאת במסגרת חמישה אישומים. האישומים מפרטים כמה מקרים שבהם המערער ביצע עבירות מין בקטינות – שהיו בין באי ביתו ושנתנו בו את מבטחן (כאמור, שתיים היו קרובות משפחה של המערער והאחרת חברה של בתו). עבירות אלו כללו מגע בעל אופי מיני במתלוננות, ולגבי אחת מהן גם חיכוך של איבר מינו בגופה, בין היתר בישבנה ובסמוך לאיבר מינה, לאחר שהפשיט אותה ממכנסיה.

3. בעקבות הסדר טיעון שנעשה בין הצדדים, המערער הודה בכתב האישום שהוגש נגדו לאחר שכתב האישום תוקן בפעם השנייה. בהמשך לכך המערער הורשע בשש עבירות של עבירות מין במשפחה (מעשה מגונה), ארבע מהן לפי סעיף 348(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977(להלן: חוק העונשין) בנסיבות סעיפים 345(א)(3) ו-351(ג)(1) לאותו חוק, ושתיים לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין, בנסיבות סעיף 351(ג)(3) לאותו חוק (בגדרם של ארבעת האישומים הראשונים). כמו כן, המערער הורשע במעשה מגונה לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין (בגדרו של האישום החמישי). יצוין כי לגבי ארבעת האישומים הראשונים ההרשעה היא בעבירות כנוסחן על-פי תיקונים 22 ו-30 לחוק העונשין (ראו: חוק העונשין (תיקון מס' 22), התשמ"ח-1988 וכן חוק העונשין (תיקון מס' 30), התש"ן-1990, בהתאמה).

4. באשר לעונש כלל הסדר הטיעון הסכמה על כך שהמדינה תטען לעונש של שבע וחצי שנות מאסר בפועל, וכן מאסר על תנאי ופיצויים למתלוננות ואילו המערער יטען לעונש של שלוש שנות מאסר. כן הוסכם שבית המשפט יקבל תסקירי קורבנות עבירה בעניינן של שלוש המתלוננות.

5. בהתאם לכך, בית המשפט המחוזי קיבל תסקירים באשר לכל נפגעות העבירה, ולמד מהם על הפגיעות הרגשיות הנמשכות שלהן כתוצאה מן המעשים שביצע בהן המערער. כמו כן, הוגש לבית המשפט תסקיר מבחן בעניינו של המערער, אשר ממנו עלו עיוותי חשיבה הכוללים ייחוס של הדדיות ויוזמה מצדן של המתלוננות בכל הנוגע למעשים שבגינם הוא הורשע, כמו גם תפיסתן כבנות זוג פוטנציאליות. עוד עלה

מהתסקיר כי המערער מרוכז בפגיעתו שלו ולכן מתקשה לראות את הפגיעה במתלוננות.

6. במסגרת הטיעונים לעונש הצביעה המדינה על חומרת המעשים, על הקושי בחשיפתן של עבירות מין בקטינים, ולא כל שכן בחברה החרדית שאליה משתייכים המערער והמתלוננות, ועל הצורך להחמיר עם המערער, בשים לב לריבוי המעשים ולמדיניות הענישה המתבטאת בין השאר בקביעתם של עונשי מינימום בסעיף 355 לחוק העונשין.

7. מצדו של המערער העידו לטובתו שלושה עדי אופי שהתייחסו בין השאר לתרומתו לקהילה ולחרטתו.

8. לאחר ששקל את מכלול הנסיבות החליט בית המשפט המחוזי להשית על המערער עונש מאסר של שש שנות מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו ובנוסף לכך 18 חודשי מאסר על תנאי כשהתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מיום שחרורו לא יעבור עבירת מין שהיא פשע, וכן הוא חויב בתשלום פיצויים למתלוננות – 5,000 שקל למתלוננות 1 ו-3 (לכל אחת) ו-25,000 שקל למתלוננת 2.

הערעור

9. הערעור שבפנינו כוון כנגד חומרת העונש שהושת על המערער לטענתו. המערער הצביע במיוחד על חלוף הזמן הניכר מאז בוצעו העבירות ועד להגשת התלונה נגדו ובהמשך לכך ניהול ההליך המשפטי נגדו – ובסך הכול כארבע עשרה שנים מן המעשים שבוצעו בבנות משפחתו, ובכל מקרה כחמש שנים מאז המעשה האחרון שבו הורשע. הוא ציין כי אמנם בעבירות מסוג זה הגילוי הוא לא אחת מאוחר, אלא שהמקרה דנן הוא שונה, שכן לטענתו, התלונות הוגשו "מטעמים טקטיים" במסגרת הליך הגירושין שנפתח בינו לבין אשתו. כמו כן, טען בא-כוחו של המערער לכך שמרשו הוא אדם שאיבד את כל עולמו, ואף נמצא במצב של נתק מילדיו, וכי העונש שנגזר עליו חורג ממתחם הענישה הנוהג בעבירות כגון דא.

10. מנגד, המדינה טענה כי עונשו של המערער הולם בשים לב לרף הענישה המקובל בעבירות מסוג זה. בא-כוח המדינה אף טען שאין מקום להתערב בגזר הדין, אשר העונש שנקבע בו נופל בתוך טווח ההסכמה בהסדר הטיעון ובשים לב לכך שהמערער הורשע בעבירות שנקבע בצדן עונש מינימום.

11. לאחר ששקלנו את הדברים אנו סבורים שדין הערעור להידחות.
12. אין צורך להפליג במלים באשר לחומרה הברורה של ביצוע עבירות מין בכלל, ובקטינות בפרט, ולא כל שכן בבנות משפחה. חומרתם של המעשים מחייבת את בית המשפט לנקוט ביד קשה, כך שהענישה בגינם תשקף את הפגיעה העמוקה הכרוכה בהם – הן כלפי קורבנות העבירה והן בערכים המקודשים לנו כחברה (ראו למשל: ע"פ 6149/11 פלוני נ' מדינת ישראל (31.10.2012); ע"פ 677/09 פלוני נ' מדינת ישראל (25.10.2009); ע"פ 102/09 פלוני נ' מדינת ישראל (7.4.2011); ע"פ 9286/06 פלוני נ' מדינת ישראל (29.11.2007)). המערער ניצל לרעה את אמונן של קטינות שהיו קרובות לו. הוא פגע בכמה קטינות, כל אחת מהן נפש אנושית בפני עצמה, פגיעה אשר השפעותיה משתקפות בבירור בתסקירי קורבנות העבירה.
13. איננו סבורים שחלוף הזמן במקרה זה צריך היה להשפיע על התוצאה. כפי שציין בא-כוחו של המערער, מעצם טבען של הנסיבות האופפות עבירות מין כלפי קטינים עשוי לחלוף זמן עד לחשיפתן ולהגשת כתבי אישום בגינן (ראו למשל: ע"פ 4237/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 36 (5.6.2013); ע"פ 4197/14 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 14 (12.4.2015)). בניגוד לנטען, איננו סבורים כי המקרה דנן שונה לעניין זה באופן מהותי ממקרים אחרים.
14. לא למותר לציין, כי תסקיר המבחן בעניינו של המערער לא היה מעודד בכל הנוגע להפנמה של חומרת המעשים שביצע ולצורך שלו בטיפול ממושך.
15. איננו מקלים ראש בכך שהמערער, אמנם כמו ידיו, פגע גם במהלך חייו שלו ובקשר שלו עם הקרובים לו. אולם, בכך אין כדי לגרוע מן החובה להשית עליו עונש הולם. כפי שצוין, בית המשפט המחוזי נתן משקל גם לטענות שהוצגו בשמו של המערער, ונמנע מלמצות את הענישה האפשרית במסגרת הסדר הטיעון.
16. כידוע, ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שהשיתה הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים שבהם מתגלה טעות מהותית הבולטת על פניה בגזירת הדין או חריגה קיצונית ממתחם הענישה הנוהג בעבירות שנעברו בנסיבות דומות (ראו למשל: ע"פ 8279/11 מור נ' מדינת ישראל (1.7.2013); ע"פ 3091/08 טרייגר נ' מדינת ישראל

(29.1.2009); ע"פ 4277/12 בכוראשווילי נ' מדינת ישראל (28.7.2013). כך גם בענייננו. ככלל, ניתן לומר כי העונש שהושת על המערער אינו חורג מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים, ולמעשה אף אינו נמצא על הצד הגבוה במסגרת זו (כפי שעולה, בין השאר, מפסקי הדין שאליהם הפנתה המדינה. ראו: ע"פ 9286/06 פלוני נ' מדינת ישראל (29.11.2007); ע"פ 3934/12 פלוני נ' מדינת ישראל (18.2.2013); ע"פ 2251/14 פלוני נ' מדינת ישראל (12.2.2015)). על כן, איננו מוצאים כול עילה להתערב בעונש שנגזר על המערער על ידי בית המשפט המחוזי.

17. בשלב זה, נותר לקוות כי לאחר סיום ההליכים המשפטיים המערער יכיר בחומרת מעשיו וישכיל לעלות על מסלול של טיפול, שממנו הוא יכול וצריך לצאת נשכר.

18. סוף דבר: הערעור נדחה. המערער יישא בעונשו כמפורט בפסקה 8 לעיל.

ניתן היום, י"ב בתמוז התשע"ה (29.6.2015).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת